

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/37257>

Please be advised that this information was generated on 2020-12-02 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip

Afl. 2005-48

23 november 2005

De papieren schenking *crossing the Brabantse border* oftewel wat vindt het 'Krossteam' ervan? (Specialistenteam successie/schenking Utrecht-Gooi d.d. 16 november 2005)

Bij ScholsBurgerhartSchols stond afgelopen week de telefoon roodgloeiend. Was het echt waar? Ja, het was echt waar. Het Brabantse specialistenteam had ten aanzien van het fenomeen papieren schenking de 'leer Verstraaten' (minimaal 6%) aangenomen (*EstateTip* 2005-46). Wat nu? Niet alleen de wereld van de adviseurs was in paniek. De paniek sloeg al spoedig over op de dienstdoende inspecteurs. Is dit een gemeenschappelijk standpunt van alle specialistenteams, was de grote vraag. Hoe dan ook. De eenheden staken de koppen bij elkaar en kwamen bij monde van het 'Krossteam' met een 'correctie'.

De – nogmaals – te beantwoorden vraag luidde als volgt:

'Vraag

Welke rente dient minimaal op schuldigerkenningen uit vrijgevigheid te worden vergoed, wil na overlijden geen sprake zijn van toepassing van artikel 10 Successiewet 1956?

Antwoord

Artikel 10 Successiewet is van toepassing indien erflater in verband met een rechtshandeling waarbij hij partij was tot zijn overlijden het genot van een vruchtgebruik heeft gehad dat ten laste van verkrijger is gekomen. Blijkens de resolutie van 29 juni 1982 nummer 281-18943 (PW 18977) is daar sprake van indien de betaalde rente lager is dan een zakelijk verantwoorde rente. Het rentepercentage zoals dat geldt ingevolge artikel 21, achtste lid, Successiewet, is daarbij niet normgevend. Dat betekent dat aan de ene kant *niet* kan worden gesteld dat bij een overeengekomen en betaalde rente overeenkomstig het percentage van artikel 10 van het Uitvoeringsbesluit Successiewet *nimmer* sprake zal zijn van toepassing van artikel 10 Successiewet. Aan de andere kant geldt dat een vergoeding van een lagere rente dan het bedoelde percentage

niet per definitie tot toepassing van genoemde fictiebepaling leidt. Navraag leert dat mijn ambtsgenoten in Rotterdam en Den Bosch er (inmiddels) een gelijke mening op nahouden. [cursivering van ons, SBS]

In de betreffende brief van 16 november van de Belastingdienst Utrecht (het Krossteam) werd in een noot nog verwezen naar de uitspraak van Hof Amsterdam van 28 september 1987 (PW 19634) waar in een concreet geval aan het begrip 'zakelijke rente' invulling werd gegeven als: $\frac{3}{4}$ van de rente op staatsleningen.

Voor de estate planner is echter de navolgende afsluitende zinsnede in betreffende noot onder de betreffende brief van 16 november extra interessant:

'Dat zelfde hof bepaalde in een uitspraak van 28 april 1994 (PW 20444) dat het niet aanpassen van een overeengekomen rente aan de renteontwikkeling gevolgen kan hebben voor toepassing van artikel 10 Successiewet.'

Wij hebben dit arrest er voor u nog eens 'bijgezocht'. Het is te vinden in ons *Handboek Estate Planning* onder 'Pas Op 17.4.02'. Het betreft een arrest met belangrijke 'reparatie-informatie' en tips voor de toekomst. Hof Amsterdam orakelde immers in 1994 als volgt:

'5.2 Met betrekking tot het primaire standpunt van de inspecteur is het Hof van oordeel dat indien een erflater tijdens zijn leven bedragen heeft schuldig erkend tegen een rente die op dat moment niet aanmerkelijk lager was dan een normale rente, *niet* gezegd kan worden dat die erflater een vruchtgebruik heeft genoten indien hij die overeengekomen rente ook daadwerkelijk heeft betaald *maar de rente ten tijde van die betaling wel aanmerkelijk lager was dan een normale rente*. Tegenover de schuldig erkende bedragen staande rentegevend belegde activa plegen immers ingeval van rentestijging ook niet terstond te worden afgestoten al ware het slechts wegens dan optredend kapitaalverlies en kosten. *Dit neemt niet weg dat het primaire standpunt van de inspecteur zou kunnen worden aanvaard indien de overeengekomen rente na een geruime tijd niet wordt aangepast aan de gestegen rentevoet hoewel daarvoor de mogelijkheid aanwezig was*, maar een zodanig geval doet zich in casu niet voor.' [cursivering van ons, SBS]

Terzijde merken wij op dat ditzelfde hof 'tussen de regels door' ook opmerkte dat het daarbij niet past:

'het *gedeelte* van de vruchten dat uitgaat *boven 6 procent* te verwaarlozen, omdat voor de waardebeoordeling het vruchtgebruik ten hoogste op dat percentage wordt gesteld op grond van het bepaalde in artikel 21, achtste lid van de Successiewet 1956 juncto artikel 10 van het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956. Van de schuldig erkende en onder erfstaatster en haar echtgenoot gebleven gelden hebben zij een *gedeelte* van de werkelijke vruchten, die die gelden hebben kunnen opbrengen, genoten. Naar haar strekking is dan het bepaalde in artikel 10 van de Successiewet 1956 in beginsel van toepassing.' [cursivering van ons, SBS]

Anders gezegd: het tijdperk waarin het hof het Uitvoeringsbesluit naast zich neerlegde, was een tijdperk waarin de rente ruim boven het percentage van het Uitvoeringsbesluit uitkwam. Nog anders gezegd: wat het 'Krossteam' ook vindt, de estate planner blijft voorlopig de 'minimaal 6%' in ieder geval in de gaten houden. Een beetje genot is immers ook genot oftewel ben voorzichtig met: 'Crossing the border.'

Wat er allemaal van zij, het zou mooi zijn als het ministerie vlak voor de traditionele schenkingsmaand met het 'juiste' percentage zou komen, want daarover heeft ook het 'Krossteam' nog steeds geen uitspraak gedaan. Er zou vervolgens in januari van ieder jaar een 'papieren schenkingsrentebesluit' moeten komen. Wek maar vertrouwen op! Waarom om de hete brij heen blijven draaien?

In ieder geval zullen wij proberen u de komende weken op de hoogte te blijven houden van alle spannende papieren-schenkingsperikelen. Ook de 'Goed Heiligman' wil immers weten waar hij aan toe is.

Wij danken mr. M.Ph. Sutter van notariskantoor De Bruijn & Dijkstra, notarissen te Nieuwegein, voor de toezending van de brief van het 'Krossteam'.

Tot volgende week!